

Súd: Okresný súd Košice II
Spisová značka: 17P/79/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7221204638
Dátum vydania rozhodnutia: 18. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Macalová
ECLI: ECLI:SK:OSKE2:2021:7221204638.2

Uznesenie

Okresný súd Košice II v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté deti: S. G., nar. XX.XX.XXXX a V. G., nar. XX.XX.XXXX, obaja umiestnení v Reedukačnom centre pre deti a rodiny sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, Duchnovičová 506, Medzilaborce, t.č. u matky, zast. kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice, deti rodičov: X. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. - X. F., t.č. N.O. J. Z. Q. X. a otec neuvedený, v konaní o návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, Staničné námestie 9, Košice na zverenie maloletých do osobnej starostlivosti matky, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

Nariaďuje neodkladné opatrenie:

Dočasne, do právoplatného rozhodnutia vo veci samej, zveruje maloleté deti S. G., nar. XX.XX.XXXX a V. G., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti matky X. G., nar. XX.XX.XXXX.

odôvodnenie:

1. Písomným podaním, doručeným Okresnému súdu Košice II dňa 17P/79/2021 navrhovateľ žiadal súd, aby neodkladným opatrením dočasne zrušil ústavnú starostlivosť maloletému S. G., nar. XX.XX.XXXX a maloletej V. G., nar. XX.XX.XXXX a zveril ich do výchovy a starostlivosti matky. Zároveň podal aj návrh na konanie vo veci samej na zrušenie ústavnej starostlivosti maloletým deťom a ich zverenie do osobnej starostlivosti matky.

2. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Košice /ďalej len úrad/ svoj návrh odôvodnil tým, že matka sa so synom S. zdržiavala v H. nelegálnej osade X., situovanej na N. J. Z.. Matka dieťaťa v školskom roku 2017/18 bola zaradená do evidencie žiakov N. L. školy H., W. A. Č.. X ako žiačka X. ročníka, kde si plnila 9. rok povinnej školskej dochádzky. Z dôvodu jej diagnostikovanej gravidity začiatkom aktuálneho školského roka, bola po odporúčaní príslušnej odbornej ambulancie spomínanou školou zaradená do individuálneho vzdelávania, v zmysle prítomnosti na vyučovaní v rozsahu 2 hodín týždenne. Maloletá X. sa však vyučovania bez uvedenia objektívnych dôvodov nezúčastňovala. Od septembra 2017 do konca mája 2018 vymeškala XXX neospravedlnených vyučovacích hodín. V rámci osobného rozhovoru tunajšiemu úradu uviedla, že biologickým otcom syna je E. S., nar. X.XX.XXXX, trv. bytom H.F., W.. A. Č.. XX. S druhom a maloletým S. bývali v domácnosti jeho rodičov nachádzajúcej sa v košickej nelegálnej osade X. L. Q. U. Y. J. N. J. Z., kde mali k dispozícii na užívanie 1 miestnosť. Obydlie bolo elektrifikované a v čase zimnej sezóny vykurované pieckou na tuhé palivo. Podlahy sú tvorené udupanou hlinou, pokryté kobercami. V obydlí sú prítomní aj rodičia označovaného biologického otca maloletého S., E. N., nar. XX.X.XXXX a G. N., nar. XX.X.XXXX, ktorí vykonávajú aj osobnú starostlivosť o dve maloleté deti. Menovaní akceptovali rozhodnutie maloletej X. stabilne sa zdržiavať v ich domácnosti, nakoľko majú vedomosť, že pomery v jej pôvodnej rodine sú neprijateľné. Zákonní zástupcovia sa o prosperovanie maloletej nezaujímal. Maloletý S.Q. sa počnúc narodením nachádzal v celodennej osobnej starostlivosti maloletej matky, ktorou bol krátkodobo dojčený. V období od 19.3.2018 do 23.3.2018 bol pre náhle zhoršený zdravotný stav bol prijatý z podnetu ambulancie všeobecného lekára pre deti a dorast S.. Š. K. na hospitalizáciu v Detskej fakultnej nemocnici v Košiciach. Absolvoval povinné očkovania a pravidelne

sa zúčastňoval termínovaných poradní. Potreby dieťaťa a aj maloletej matky zabezpečovali príbuzní označovaného biologického otca E. S.. Maloletá matka svoj výkon povinnej školskej dochádzky označila za nemožný nakoľko zabezpečovala maloleťmu synovi celodennú osobnú starostlivosť. Vzhľadom k uvedeným skutočnostiam úrad podal na Okresný súd Košice II návrhy vo veci neodkladných opatrení a uloženia výchovných opatrení u maloletej matky X. G. a taktiež u jej maloletého syna S. G.. Uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/118/2018 zo dňa 26.6.2018, súd zveril maloleťu X. G. do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce. Uznesením Okresného súdu Košice II sp. zn. 14P/116/2018 zo dňa 25.6.2018, súd zveril maloletého S. G. do dočasnej starostlivosti Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce. Rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 14P/116/2018 zo dňa 6.9.2019, právoplatným dňa 10.10.2019 bola maloleťmu nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce. Maloletý S. bol so svojou maloletou matkou umiestnený do reedukačného centra dňa 11.7.2018. Dňa 23.1.2019, bolo tunajšiemu úradu prostredníctvom písomnej komunikácie oznámené Reedukačným centrom sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Medzilaborce narodenie maloletej V.. Uznesením Okresného súdu Košice II, sp. zn. 19P/17/2019 zo dňa 30.1.2019 bola maloletá V. G., nar. XX.X.XXXX dočasne zverená do starostlivosti Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce a následne rozsudkom Okresného súdu Košice II, sp. zn. 19P/17/2019 zo dňa 13.12.2019, právoplatným. 29.2.2019 bola maloletej nariadená ústavná starostlivosť v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce. Z poslednej správy reedukačného centra zo dňa 7.6.2021 vyplýva, že obe maloleté deti sa na podmienky reedukačného centra adaptovali bez problémov. Mal. S. prospieva primerane veku. Postupne si osvojuje hygienické návyky. Matka ho učí a podporuje k samostatnosti pri stravovaní aj hygienických návykoch. Maloletý dokáže zrozumiteľne rozprávať. Je to zväčša usmievavé a veselé dieťa. V kolektíve je obľúbený. Pozitívny a silný citový vzťah má s matkou aj s mladšou sestrou V.. Mal. V. prospieva primerane veku. Je kŕmená tuhú stravu ktorú jej pripravuje matka. Je to spokojné dieťa. Obľubuje spoločnosť svojho staršieho brata. Pozitívny a silný vzťah má s matkou a so starším bratom. Starostlivosť matky o maloleté deti je na veľmi dobrej úrovni. S rolou matky je plne stotožnená. Vie sa postarať o seba aj o svoje deti. Dokáže pripraviť rôzne jedlá. X. G. sa chce svedomito starať o svoje deti ako sa to naučila v reedukačnom centre. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Reedukačné centrum sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce konštatuje, že matka X.U. G. je pripravená starať sa o svoje maloleté deti aj v domácom prostredí. Všetky nadobudnuté vedomosti a zručnosti bude môcť využiť a stať sa zodpovednou matkou aj mimo zariadenia. Medzi matkou a maloleťmi deťmi je vybudovaná silná citová väzba a podľa slov matky sa bude snažiť byť dobrým rodičom a vzorom pre svoje deti. Dňa XX.X.XXXX matka maloleťých detí dovŕšila plnoletosť a z uvedeného dôvodu ústavná starostlivosť bola ukončená. Maloleťým deťom bol umožnený hosťovský pobyt vzhľadom na ich silnú citovú väzbu k matke. Matka po dosiahnutí plnoletosti odišla bývať do Zariadenia núdzového bývania, M. X H., kde sa zdržiavala do konca apríla 2021. V súčasnosti sa matka spolu s maloleťmi deťmi zdržiava v domácnosti jej druhá a ňou označovaného biologickým otcom oboch detí E. S., nar. X.XX.XXXX, trv. bytom H., W.. A. Č.. XX, ktorý sa zdržiava v domácnosti svojich rodičov nachádzajúcej sa v košickej nelegálnej osade X., L. Q. U. Y. J. N. J. Z.. Menovaní žijú v svojpomocne postavenom obydľí, pozostávajúcom zo 4 menších miestností, kuchyne a príslušenstva, v rámci ktorého majú matka s maloleťmi deťmi a spomínaným druhom na užívanie 1 miestnosť. V obydľí sú prítomní aj rodičia označovaného biologického otca maloleťých detí, E. N. a G. N.. Menovaní akceptujú rozhodnutie X. G. stabilne sa zdržiavať v ich domácnosti spolu s maloleťmi deťmi.

3. ÚPSVaR Košice vykonáva v rodine pravidelne terénnu sociálnu prácu a sleduje starostlivosť matky o maloleté deti. Matka X. G. v rámci rozhovoru uviedla, že o svoje maloleté deti má naliehavý záujem sa starať. Maloleté deti, sú na ňu silne citovo naviazané, ak sa od nich vzdiali tak plačú a sú zvyknuté s ňou zaspávať. Veľmi svoje deti ľúbi a nevie si bez nich predstaviť život. Ďalej matka uvádza, že biologickým otcom mal. detí je jej druh S. E., ktorý jej s výchovou detí pomáha. Taktiež je jej nápomocná celá jeho rodina. V najbližšej dobe plánuje otcovstvo k maloleťým deťom priznať. Tunajší úrad rodinu zaradil do programu vykonávania odborných metód na úpravu rodinných a sociálnych pomerov realizovaného Centrom pre deti a rodiny O.. V záujme maloleťých detí je aby vyrastali v rodinnom prostredí. Reedukačné centrum sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce je zariadenie určené len na pobyt maloleťých matiek a ich detí. Matka X. G. v uvedenom centre ukončila pobyt z dôvodu nadobudnutia plnoletosti a mal. deťom uvedené centrum umožnilo u matky krátkodobý hosťovský pobyt z dôvodov nenarušenia citových väzieb medzi matkou a deťmi.

4. Vzhľadom k tomu, že maloleté deti sa v súčasnosti zdržiavajú v starostlivosti matky len na základe povolenia Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi Duchnovičova 506 Medzilaborce o vzdialenom pobyte, vzniká dôvodná obava odlúčenia matky od maloletých detí. Nakoľko maloleté deti majú k matke silnú citovú väzbu, ich odlúčenie od nej môže ohroziť ich zdravý psychický vývin a narušenie výchovy maloletých detí.

5. Úrad spolu s návrhom doručil súdu Správu Reedukačného centra sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi zo dňa 07.06.2021, v ktorej záverom konštatuje, že X. G. je pripravená starať sa o svoje deti aj v domácom prostredí. Všetky nadobudnuté vedomosti a zručnosti bude môcť využiť a stať sa zodpovednou matkou aj mimo zariadenia. Medzi matkou a deťmi je vybudovaná silná citová väzba a podľa slov matky - sa bude snažiť byť dobrým rodičom a vzorom pre svoje deti. Aby sa nenarušilo citové puto matky s deťmi, centrum navrhuje, aby boli spolu. Uvádza, že matku naučili zodpovednosti za svoje správanie a konanie. Podporovali jej pekný vzťah k deťom. Snažili sa zabezpečiť podnetné prostredie pre ich zdravý psychický a fyzický vývin a zároveň ju naučili starostlivosti o seba a o deti, najmä čo sa týka praktických zručností pre každodenné fungovanie. Po nadobudnutí plnoletosti dňa XX.XX.XXXX matka prvotne odišla do Zariadenia núdzového bývania, Ú. J. M. W. Č. X I. H.F., kde boli uvoľnené aj maloleté deti S. a V. na hosťovský pobyt. Neskôr 01.05.2021 matke bolo na jej žiadosť umožnené ísť k údajnému otcovi jej maloletých detí a starej matke, na adresu X., H.. Po dohode s úradom boli uvoľnené jej maloleté deti na hosťovský pobyt do rodinného prostredia otca a starej matky, aby sa nenarušila citová väzba medzi matkou a deťmi. Záverom centrum uvádza, že je zariadením určeným len na pobyt maloletých matiek a ich detí. Nakoľko X. G. ukončila pobyt v zariadení na základe dosiahnutia plnoletosti, bol deťom povolený hosťovský pobyt, aby sa nenarušila citová väzba medzi matkou a deťmi, je to však len krátkodobý stav. V záujme maloletých detí je, aby vyrastali v rodinnom prostredí s rodičmi, ktorí sa chcú starať a vychovávať svoje deti a deti tak nemuseli ísť do iného zariadenia na výkon ústavnej starostlivosti.

6. Podľa čl. 11 ods. 1 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej len CMP), súd postupuje a rozhoduje v súlade s platnými a účinnými právnymi predpismi pri zohľadnení ich vzájomného vzťahu a v súlade so základnými princípmi tohto zákona.

7. Podľa ust. § 1 CMP, podľa tohto zákona súdy prejednávajú a rozhodujú veci ustanovené v tomto zákone.

8. Podľa ust. § 2 ods. 1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa ust. § 360 ods. 1,2 CMP, neodkladné opatrenie možno nariadiť aj bez návrhu v konaniach, ktoré možno začať aj bez návrhu. Ak súd nariadi neodkladné opatrenie bez návrhu pred začatím konania vo veci samej, začne konanie vo veci samej alebo poučí účastníkov o možnosti podať návrh na začatie konania vo veci samej.

10. Podľa ust. § 363 CMP, súd môže aj bez návrhu zrušiť nariadené neodkladné opatrenie, ak sa zmenia pomery alebo ak odpadli dôvody, pre ktoré bolo nariadené.

11. Podľa ust. § 324 ods. 1 a 3 zákona č. 160/215 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len CSP), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie. Neodkladné opatrenie súd nariadi iba za predpokladu, ak sledovaný účel nemožno dosiahnuť zabezpečovacím opatrením.

12. Podľa ust. § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

13. Podľa ust. § 329 ods. 1 veta prvá a ods. 2 CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania. Pre neodkladné opatrenie je rozhodujúci stav v čase vydania uznesenia súdu prvej inštancie.

14. Podľa ust. § 330 ods. 1, 2 CSP, súd môže určiť, že neodkladné opatrenie bude trvať len po určený čas. Ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

15. V danom prípade sa jedná o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloletých, ktoré konanie upravuje CMP, za aplikácie všeobecnej subsidiarity CSP. CMP upravuje odlišnosti od všeobecného procesného režimu CSP ako generálneho procesného kódexu. Aj z nadpisu tretej časti CMP „Niektoré ustanovenia o neodkladných a iných opatreniach súdu“ je nepochybné, že tento zákon upravuje len niektoré špecifiká neodkladných opatrení v mimosporových konaniach s tým, že všeobecná úprava a účel inštitútu neodkladného opatrenia je upravený v príslušných ustanoveniach CSP. Preto súd v danej veci aplikuje príslušné ustanovenia oboch procesných kódexov. Pretože konanie vo veciach starostlivosti súdu o maloletých je konaním, ktoré možno začať aj bez návrhu, súd nie je viazaný obsahom návrhu.

16. Účelom neodkladných opatrení je rýchlo a pružne riešiť takú situáciu, keď je potrebný okamžitý zásah súdu a rýchla úprava právnych (nielen faktických) pomerov účastníkov. Pri rozhodovaní o neodkladnom opatrení súd neskúma okolnosti, ktoré sú dôležité pre konanie vo veci samej. Ide len o skúmanie splnenia podmienok bezodkladnosti vydania rozhodnutia. Na nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, aby sa aspoň osvedčila danosť práva a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe neodkladnej úpravy. Predpokladom jeho nariadenia je teda existencia naliehavej potreby operatívneho zákroku, ktorá neznesie odklad a nie je možné ju vyriešiť až rozhodnutím vo veci samej, pričom je potrebné vždy prihliadať na záujem maloletého dieťaťa. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia (viď rozhodnutie Najvyššieho súdu SR 5 Cdo 91/2012).

17. Po oboznámení sa s návrhom a obsahom predložených listinných dôkazov má súd za to, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Nariadená ústavná starostlivosť u matky zanikla z dôvodu dosiahnutia jej plnoletosti. Táto sa realizovala v Reedukačnom centre sv. Nikolaja pre maloleté matky s deťmi, v ktorom bola umiestnená spolu s oboma deťmi. Aktuálne matka býva v rodine svojho druhá, ktorý je otcom oboch detí, pričom jeho otcovstvo doposiaľ nebolo určené. Bývajú v nelegálnej osade X. I. H.. Maloleté deti boli dočasne uvoľnené na hosťovský pobyt u matky, a to v záujme zachovania väzieb medzi matkou a maloletými deťmi. Navrhovateľ, a taktiež Centrum pre deti a rodiny O. zhodne konštatovali, že matka sa vie o svoje deti postarať, počas pobytu v centre si osvojila potrebné zručnosti a zároveň medzi ňou a deťmi vzniklo silné citové puto. Navrhovateľ uviedol, že podmienky, v ktorých aktuálne matka s maloletými žije sú vyhovujúce a rodinu naďalej aktívne monitorujú. Súd má za to, že navrhovateľ osvedčil naliehavosť zásahu do pomerov v rodine maloletých, nakoľko aktuálne je v záujme maloletých, aby zotrvali v osobnej starostlivosti matky, ktorá podľa predložených vyjadrení je spôsobilá sa o deti náležite postarať. Je v záujme maloletých detí, aby boli ponechané v starostlivosti matky, nakoľko sa o ne stará od narodenia, majú k nej vytvorené citové puto, a taktiež súrodenecké puto medzi sebou navzájom. Zachovanie a obnovenie rodinných väzieb má prednosť pred náhradnou formou starostlivosti obzvlášť v situácii, kedy sú na to vytvorené vhodné podmienky a je daný aj záujem na strane rodiča. Vzhľadom na uvedené súd dočasne, do rozhodnutia vo veci samej neodkladným opatrením zveril maloleté deti do osobnej starostlivosti matky. Navrhovateľ žiadal neodkladným opatrením dočasne zrušiť aj ústavnú starostlivosť, ktorá bola nariadená maloletým deťom S. a V.. V tejto otázke súd uvádza, že právna úprava neumožňuje dočasné zrušenie ústavnej starostlivosti. Otázkou zrušenia ústavnej starostlivosti sa bude súd zaoberať v konaní vo veci samej, nakoľko je nevyhnutné vykonať zo strany súdu ďalšie dokazovanie, na ktoré nie je v rámci rozhodovania o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia priestor.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje v troch vyhotoveniach.

Podľa § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 365 odsek 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 62 odsek 1, odsek 2 CMP, odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP, v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.